

Esti dal

Az éjszakai észlelés magányában sokan hallgatunk zenét valamilyen hanghordozóról, vagy csak beállítjuk kedvenc rádióállomásunkat, hallgatjuk a háttérzenét. Könnyebben telik az idő, no nem mintha önmagában a távcsövezéstől ne futnának bársonyon percünk. Van, aki az alkalomhoz illő űrzenére fülel, bőséges a repertoár Vangelistól a Pink Floydig. Elvégre a világűr titkait kutatjuk, még ha csak a kert végéből is, ehhez az elfoglaltsághoz illenek a szintetikus hangok. A csillagos ég alatti szövmőtöléshez megfelelő háttérrel ad a Bartók Rádió Notturmo című műsora is, ez persze csak komolyzene-kedvelőknek szórakoztató, tartok tőle, hogy az ő számuk lassanként kezd a mérhetetlen kategóriába átcsúszni, viszont jó hír, hogy a hirdető is elkerül a Bartókot, ezért nem ütközünk minduntalan teljesen érdektelen reklámokba. További erénye, hogy nem kell óránként meghallgatni a magyar gombfocivalogatott aktuális sikereiről szóló közérdekű adatszolgáltatásokat.

„Régen minden jobb volt”, harminc évvel ezelőtt, a Magyar Rádió akkori éjszakai műsora egészen bizonyosan jobb volt, helyszíni közvetítésekkel a Dunakorzóról, éjszakai vendégekkel, egészen érdekes széletét mutatva be a pesti éjszakának. Nagy ritkán engem is behívtak Kőszegi Gáborhoz vagy Rékai Gáborhoz egy kis aktuális csillagászati beszélgetésre. Különös hangulata volt ezeknek az éjszakáknak, csak át kellett sétálni a Szabadság hídon, a Kiskőrút karéján, bekanyarodva a Bródy Sándor utca 5–7-ig. Hogy mikor szűntek meg az efféle műsorok, idejét se tudom.

Aztán az éjszakai rádióhallgatások Pizskésen, az 50 cm-es Cassegrain kupolájában, hajnalig folytatva a méréseket. Az adás végén sokszor maradt bekapcsolva a Videoton rádió, hogy 4:30-kor felharsanjon a „Vakpali” (Berlioz Rákóczi-indulója jelezte az adáskezdést), majd vidám magyar

nóták taktusaira könnyen és gyorsan ment az összepakolás, a kupolazárás – vége az éjszakának.

A Polarisban töltött két évtized során csoportok százait fogadtuk, többnyire gyerekeket, diákokat. Mindig ott a kockázat, vajon mennyire lehet lekötni a hallgatóságot. A kicsik „kiesnek a padból”, annyit jelentenek, tele vannak kérdésekkel. A tizenévesek már egészen mások, megesik, hogy még a Világegyetem méretére is flegma megjegyzéseket tesznek. A felnőttek keveset kérdeznek, de bizonyára megvan a maguk véleménye „erről az egészről” (talán jobb, ha nem is tudjuk meg, mi az a vélemény).

Egy középiskolás csoportnál tehát mindig van némi kockázat, de legkedvesebb „csoport-élményem” épp középiskolásokhoz kapcsolódik. Egy zenei iskola tanárnője évről évre elhozta a „gyerekeit” hozzánk egy kis esti csillagászkodásra. A gyerekek értelmesek, illedelmesek (!) voltak, nagyon jókat kérdeztek, és kimondottan élvezték a távcsövezést is. (Nem jöttek létre teraszarki röhögcsélő majomszigetek, mint oly sokszor megesik ennél a korosztálynál.) Búcsúzóul pedig mindig elénekelték nekünk Kodálytól az Esti dalt, a magyar zeneirodalom csodálatos gyöngyszemét. Egyik ilyen látogatásuknak állít emléket Esti dal a Polarisban című videóm a Youtube-on (egyben egy tartalmas nap lenyomata is, a gyermekszakkör foglalkozását éppúgy megörökíti, mint Sárneczky Krisztián magával ragadó távcsöves bemutatóját.)

Igaza van Kodálynak, az ifjúságot az együttes éneklés fegyelemre és felelősségérzetre is szoktatja – és megannyi másra. Miért nem hallgatunk több Kodály-művet? Az Esti dal vagy a Hegyi éjszakák éppen nekünk való, észleléshez illő darabok. „Adjon Isten jó éjszakát”, jó észlelést, mint a régi szép, járvány előtti életünkben!

Mizser Attila